

Datum besluit B&W 28 november 2017
raadverg. d.d. 06-02-2018
Agendapunt nr. 7
Portefeuillehouder(s) B.D. Lugthart - Sociale zaken, Zorg en Volksgezondheid
Redacteur J. den Hartogh
Doorkiesnummer (070) 326 11 84
Afdeling Sociaal Domein Beleid Sociaal Domein
Corsanummer 17.114481

Aan de Raad,

1. Onderwerp
Inkoopvisie Ondersteuning (volwassenen) 2019 - 2022: Samen verder in transformatie.
2. Voorstel
Voorgesteld wordt om in te stemmen met de Inkoopvisie Ondersteuning (volwassen) 2019 - 2022: Samen verder in transformatie.
3. Inleiding
Gemeenten hebben op grond van de Wmo 2015 de verantwoordelijkheid om passende ondersteuning te bieden aan hun inwoners als zij ondersteuning nodig hebben (b.v. de functie begeleiding of hulp bij het huishouden). Het doel van ondersteuning is dat inwoners zelfstandig thuis kunnen blijven wonen, zo lang als zij willen en zo lang als dat verantwoord is. En dat zij naar vermogen kunnen meedoen in hun leefomgeving. Als zij dat niet meer zelf kunnen, ondersteunen we hen daarbij op die leefgebieden waar zij een beperking in hun zelfredzaamheid ervaren.
De gemeenten Delft, Rijswijk, Midden-Delfland en Westland (H4), werken nauw samen op het vlak van het bieden van deze ondersteuning. Met de huidige contracten zijn we in staat om continuïteit van ondersteuning te bieden. De kwaliteit is goed en de inwoners geven ruime voldoendes als rapportcijfer. Maar kwaliteit is nooit af en de transformatie is nog zeker niet voltooid.

Met de H4 Inkoopvisie Ondersteuning 2019 - 2022 geven we een gezamenlijke kader dat als basis dient voor de inkoop voor 2019. De uitgangspunten in deze visie zijn vanuit de beleidskaders van de vier gemeenten al scherp. Het gaat hierbij om:

- Uitgaan van de leefwereld van de cliënt;
- Ondersteuning dichtbij;
- Eigen regie en eigenaarschap;
- Integraliteit en samenhang;
- Resultaatgericht;
- Administratieve lasten en regeldruk.

Ook de afgelopen jaren waren dit onze uitgangspunten. We stimuleren de eigen kracht van de inwoners, de zelfredzaamheid maar bieden ondersteuning als dat nodig is. De afgelopen jaren zagen we in de praktijk dat er nog meer ruimte gemaakt moet worden voor flexibiliteit van de ondersteuning en vraaggericht handelen. Ook kunnen we de samenwerking tussen de verschillende domeinen (Wmo, Jeugd, Participatie, Veiligheid, etc.) nog beter met elkaar verbinden.

We zien ook dat het aantal mensen dat een beroep doet op een maatwerkvoorziening toeneemt (dus buiten de ondersteuning uit het eigen netwerk of de algemene voorzieningen). Daarnaast neemt de intensiteit van de zorgzwaarte toe en blijft de administratieve lastenverlaging aandacht vragen.

4. Beoogd effect

De H4 Inkoopvisie 2019 - 2022 bevat het gezamenlijke kader voor de gemeenten Delft, Midden-Delfland, Rijswijk en Westland en vormt daarmee de basis voor de inkoop voor 2019 en verder. De wettelijke basis is de Wet maatschappelijke Ondersteuning, het gaat om ondersteuning aan volwassenen.

5. Argumenten

Rijswijk bood op 1 januari 2017 ondersteuning aan 1.372 inwoners die gebruik maken van Hulp bij het Huishouden en 505 inwoners die gebruik maken van begeleiding.

In 2019 heeft Rijswijk voor deze vormen van ondersteuning 6,6 miljoen euro begroot voor zorg in natura. Voor verstrekkingen in de vorm van PGB komt daar nog eens 1,0 miljoen euro bij. Afhankelijk van de aanpassingen door het Rijk van de betreffende integratie-uitkeringen zal de begroting daar op worden aangepast.

De ondersteuningsvraag van inwoners verschilt en varieert in intensiteit. Het gaat bijvoorbeeld om inwoners die al wat ouder zijn en die met beperkte ondersteuning verantwoord hun eigen huishouden kunnen voeren. Ondersteuning kan ook geboden worden aan jong volwassenen die (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben om te kunnen functioneren en zeer kwetsbare inwoners die door verschillende omstandigheden (tijdelijk) niet zelfstandig kunnen wonen.

Wat hetzelfde blijft, is dat de gemeente in een keukentafelgesprek met de cliënt de ondersteuningsvraag in kaart brengt. Nieuw is, dat op basis van dit gesprek cliënt en gemeenten niet kijken naar welke ondersteuning ingezet moet worden, maar wat de te behalen resultaten zijn die bijdragen aan het langer zelfstandig thuis wonen, zo lang als dat verantwoord is en actief deelnemen aan hun leefomgeving. Startpunt daarbij is de vraag van de inwoner. Medewerkers zullen (indien nodig door scholing) goed op de hoogte gebracht worden van de gevolgen van de nieuwe inkoopvisie.

Met de nieuwe inkoop geven we nog consistentere vorm aan onze uitgangspunten. We hebben aandacht voor mantelzorgers, zodat zij zich gesteund voelen en niet overbelast raken. We zetten in op oplossen en voorkomen van crisissituaties. En bieden nazorg (bijvoorbeeld door een waakvlamfunctie) zodat we inwoners die weer zelfstandig zijn én hun mantelzorgers niet uit het oog verliezen en we terugval of overbelasting kunnen voorkomen.

De Inkoopvisie is kaderstellend, bevat een terugblik en geeft richting in de vorm van 5 thema's. Deze worden hieronder samenvattend weergegeven.

In de visie zijn hiervoor 5 thema's opgenomen om de ondersteuning te versterken:

1. **Inwoner centraal** (hoofdstuk 2): we geven inwoner en zorgprofessionals meer ruimte om de afstand naar zelfredzaamheid zelf te bepalen en te overbruggen. Zij moeten beiden (kunnen) doen wat nodig is.

De thema's die hier van belang zijn:

- Keuzevrijheid van de inwoner;
- Inwoner aan zet bij invulling ondersteuningsplan;
- Ondersteuning mantelzorger;
- Eigen initiatief.

2. **Resultaatsturing** (hoofdstuk 3): dit betekent dat te behalen resultaten centraal staan en niet de producten die wij inzetten om het resultaat te behalen. Daar stuurt de gemeente op, zodat cliënt en zorgprofessional nog meer zicht en grip krijgen op het rendement van de ingezette ondersteuning.

Hieruit volgt ook dat we zoveel mogelijk die bekostigingsvorm(en) kiezen die het behalen van resultaten stimuleren, in plaats van het stimuleren van productie.

Dit is de belangrijkste omslag. Om deze verandering succesvol in te voeren zetten we in

op 5 maatregelen:

- harmoniseren van taal, informatie en berichtenverkeer;
- implementatie van de nieuwe werkwijze in de toegang en de uitvoering (aanbieder);
- sturen op integraliteit;
- de juiste bekostigingssystematiek;
- samenhang met jeugdhulp (de inkoop H10).

Ten behoeve van deze samenhang en afstemming met jeugdhulp is een uitgangspuntenanalyse opgenomen (zie Bijlage 2 van H4 inkoopvisie ondersteuning).

3. Sturen op kwaliteit en innovatie (hoofdstuk 4):

Kwaliteit (tevredenheid, doelbereik en doelmatigheid) en innovatie zijn nodig om resultaten te behalen, nu en in de toekomst. De koers die we hier uitzetten bepaalt de beweging die aanbieders in de transformatie kunnen maken.

4. Samenwerken in partnerschap (hoofdstuk 5):

Om al onze ambities voor komende jaren waar te maken, is het noodzakelijk dat we onze samenwerking met partners intensiveren en dat ketenpartners onderling beter samenwerken. Dat betekent helder zijn over wat partnerschap voor ons betekent, wie onze partners zijn en hoe we het partnerschap vormgeven.

Alle aanbieders moeten:

- kwalitatief goede ondersteuning bieden;
- aansluiten bij de vraag van de cliënt (en mantelzorgers) met oog voor de omgeving;
- gericht zijn op het gewenste resultaat vanuit de bedoeling;
- signaleren: oog en oor hebben voor (veranderingen in) de situatie van de cliënt;
- innoveren, zodat de ondersteuning ook passend, doeltreffend én doelmatig blijft;
- samenwerken met (keten)partners.

5. Sturen op financiën (hoofdstuk 6): een open einde regeling in combinatie met een grote veranderopgave vraagt om een heldere visie en sturing op financiën.

6. Kanttekeningen

De Wet maatschappelijke ondersteuning is een open einde regeling.

We hebben de huidige gebruikers in beeld en verwachten een toename in de vraag naar ondersteuning. Het inkoopproces zorgt er voor dat de zorgaanbieders in staat worden gesteld om de ondersteuning te bieden.

Met deze inkoop worden geen volumeafspraken gemaakt. Voor het vaststellen van tarieven zijn gemeenten gehouden aan de AMvB, die er op gericht is dat gemeenten een reële prijs voor de in te kopen diensten betaalt.

7. Financiën

In de meerjarenbegroting wordt het beschikbare budget van het Rijk voor ondersteuning opgenomen. Voor 2018 is dat reeds verwerkt (excl. indexatie 2018, loon/prijsbijstellingen) in de meerjarenbegroting 2018-2021.

Op dit moment is het echter nog niet duidelijk wat de financiële consequenties zijn van de nieuwe gezamenlijke inkoop voor 2019-2022. Deze onduidelijkheid ontstaat door het nog nader uit te werken bekostigingssystematiek en de nog te maken keuze m.b.t. de eigen bijdragen voor gebruikers. Dit hangt ook samen met de uitwerking van een voornemen in het regeerakkoord om een laag abonnementstarief voor gebruikers Wmo in te voeren.

8. Vervolg

Voor de totstandkoming van deze visie hebben we, tijdens bijeenkomsten, de inhoud getoetst bij o.a. cliënten en zorgaanbieders. De visie bevordert het maken van gepaste afspraken met zorgaanbieders en biedt een waarborg om verwarring en vertraging bij de vervolgstappen in het inkooptraject te voorkomen. Om integraal werken te bevorderen stemmen we af met het inkooptraject van Jeugdhulp (H10). Dat geeft een impuls aan integrale ondersteuning aan gezinnen en vergemakkelijkt de stap van jeugdhulp naar

ondersteuning die een inwoner nodig heeft als die inwoner 18 jaar geworden is.

Met deze inkoopvisie werken we toe naar inkoopafspraken waarmee we een extra impuls geven aan de transformatiebeweging. We werken de visie verder uit in de inkoopstrategie. Deze strategie, nu nog op hoofdlijnen, hebben we als 'tussenhoofdstukken' in deze inkoopvisie weergegeven.

De strategie vormt de basis voor de inkoopdocumenten.

Van groot belang is een grondige voorbereiding van de nieuwe werkwijze. En dat we dit gezamenlijk met cliënten en (zorgprofessionals van) aanbieders oppakken om onduidelijkheid en ontevredenheid bij cliënten en aanbieders te voorkomen.

Alle betrokken partijen moeten investeren om effectief invulling te geven aan de nieuwe werkwijze (gericht op resultaatsturing). Ook de gemeenten zullen in aanloop naar de ingangsdatum van de nieuwe contracten moeten investeren in 'leren en ontwikkelen' door hun medewerkers. Daarnaast is het mogelijk wenselijk om – in lijn met de H10 – de overgang naar de nieuwe werkwijze gefaseerd te laten plaatsvinden. Een gefaseerde invoering helpt om cliënten minimaal te belasten met nieuwe contracten tussen aanbieders en gemeenten.

De strategie zal door colleges worden vastgesteld (uiterlijk februari/maart 2018) en vormt de basis voor de inkoopdocumenten. Deze strategie, nu nog op hoofdlijnen, hebben we als 'tussenhoofdstukken' in deze inkoopvisie weergegeven.

9. Communicatie

In de implementatiefase van het inkooptraject zal een communicatietraject worden gestart om cliënten te informeren over wijzigingen die zullen plaatsvinden en wanneer die zullen plaatsvinden. Deze communicatie wordt gericht op de cliënt en mantelzorger(s).

10. Bijlagen

De "H4 inkoopvisie Ondersteuning 2019-2022 Samen verder in transformatie" is als bijlage bij dit raadsvoorstel toegevoegd.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. M. Middendorp MPC

drs. M.J. Bezuijen

De gemeenteraad van Rijswijk,
Bijeen in openbare vergadering op 6 februari 2018
Gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders
d.d. 28-11-2017, nr. 18 004

BESLUIT :

in te stemmen met de H4 Inkoopvisie Ondersteuning 2019-2022: Samen verder in transformatie.

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn openbare vergadering van 6 februari 2018.

de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

drs. M.J. Bezuijen